

Звіт про наукову діяльність інституту за 2010 рік

Структура та науковий потенціал інституту

На 01.01.2011 р. у складі інституту функціонує 4 відділи: відділ архівознавства з сектором науково-довідкового апарату та обліку документів, відділ фізико-хімічних та біологічних досліджень, відділ документознавства, науково-інформаційний відділ із сектором науково-технічної інформації. Сектор науково-технічної інформації виконує функції Галузевої служби науково-технічної інформації (ГС НТІ) з архівної справи та документознавства. Станом на 1 січня 2011 р ДІФ ГСНТІ налічує 1957 примірників книг та брошур, 90 річних комплектів журналів, 19 річних підшивок газет.

До структури інституту входять канцелярія та бухгалтерія.

На 01.01.2011 р. в інституті працюють 38 осіб (34 наукових працівники). В числі співробітників інституту – 3 доктори історичних наук та 15 кандидатів наук. Протягом 2010 р. одному співробітнику було присвоєно науковий ступінь кандидата наук, одному – вчене звання старшого наукового співробітника.

Почесними грамотами і подяками Державного комітету архівів України, Солом'янської районної державної адміністрації та інших відомств нагороджено 6 співробітників інституту.

Найважливіші досягнення в галузі архівознавства та документознавства

Протягом звітнього року дослідницька діяльність інституту здійснювалась відповідно до найважливіших напрямів наукових досліджень та розробок. У галузі «Соціальні та гуманітарні чинники формування в Україні суспільства і економіки знань. Історична пам'ять та європейські цінності» підготовлено монографію «Архівознавство: теоретичні засади та практичні аспекти» (автор І. Б. Матяш), у якій проаналізовано становлення та еволюцію поняття «архівознавство», досліджено специфіку предмета і об'єкта дослідження архівної науки, історію та сучасний стан вітчизняного і світового архівознавства визначено пріоритетні напрямки архівознавчих студій, роль сучасної архівознавчої науки у вирішенні широкого спектру законодавчих, організаційних, методичних питань функціонування НАФ, прослідковано процес інтеграції українського архівознавства у світовий загальнонауковий контекст; розпочата робота над навчальним посібником «Документознавство» (автор С. Г. Кулешов), призначеним для підготовки у вищих навчальних закладах фахівців зі спеціальностей «Архівознавство» та «Документознавство та інформаційна діяльність», у якому будуть викладені результати новітніх досліджень вітчизняної та зарубіжної документознавчої науки, знанням яких має володіти сучасний фахівець. Завершено розроблення «Правил роботи державних архівів України» (науковий

редактор Н. М. Христова), нової редакції основного нормативно-методичного документа, який регулює діяльність державних архівних установ. В галузі «Інформаційні технології та ресурси. Розвиток національних інформаційних ресурсів та освоєння світових джерел наукової інформації» завершено підготовку міжархівного довідника «Зведений каталог метричних книг, що зберігаються в державних архівах України» (відповідальний виконавець С. Л. Зворський), над яким колектив інституту працював упродовж 5 років. За цей час підготовлено до друку 10 томів видання, що містить вичерпну інформацію про метричні записи, які велися релігійними установами різних конфесій з ХІХ ст. до 20-х рр. ХХ ст. в усіх населених пунктах України і нині зберігаються в державних архівах; проводились дослідження в рамках підготовки українсько-англійського та англійсько-українського термінологічного словника «Архівна термінологія» (відповідальний виконавець К. Т. Селіверстова), що здійснюється з метою адаптації вітчизняної архівознавчої термінології до міжнародних стандартів. В галузі «Політико-правові, економічні та управлінські механізми зміцнення конкурентоспроможності України. Історичні, політико-правові аспекти стратегії державного будівництва, підвищення якості управління» розроблено галузевий стандарт «Метадані архівного електронного документа. Структура та зміст» (відповідальний виконавець П. М. Марченко), методичні рекомендації «Конвертування електронних документів для постійного зберігання в архіві» (відповідальний виконавець П. М. Марченко), «Описування та організація зберігання інформаційних ресурсів органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій» (відповідальний виконавець Ю. С. Ковтанюк), які сприятимуть удосконаленню системи електронного діловодства в органах державної влади та управління.

Характеристика тематики й обсягу виконуваних НДМР

Упродовж 2010 року колектив інституту виконував на замовлення Держкомархіву України 20 наукових тем: 8 – науково-дослідних, 12 – науково-методичних. Результати всіх виконуваних тем можуть бути використані в роботі органів виконавчої влади. Наукові розробки інституту стосувалися важливих теоретичних та методичних проблем архівознавства, документознавства та засад функціонування архівної галузі. 13 тем з 14, завершення яких планувалось у 2010 р., виконано. 1 тема доопрацьовується у зв'язку з затвердженням нових правил роботи державних архівних установ. Серед виконаних тем: методичні рекомендації «Контроль наявності, стану і руху архівних документів та уточнення облікових документів у державних архівах України», у яких визначено оптимальні шляхи організації і здійснення взаємоузгодженого комплексу управлінських, організаційно-технічних, методичних та інших практичних заходів, спрямованих на фізичне збереження документів державних архівів; методичні рекомендації «Страхування документів НАФ їх власниками або уповноваженими ними юридичними чи фізичними особами», які передбачають низку заходів, спрямованих на забезпечення збереження документів, віднесених до

унікальних та тих, що передаються у користування поза архівними установами, шляхом їх страхування; методичні рекомендації «Відбір на постійне зберігання аудіовізуальних документів», у яких викладені сучасні теоретико-методичні підходи до проблем комплектування НАФ аудіовізуальними документами, визначено систему традиційних та специфічних критеріїв цінності АД, методику виявлення, відбору та внесення АД до НАФ; інструкція «Про порядок відбору та передачі секретних документів на архівне зберігання, спрямована на удосконалення порядку розсекречення, передавання, використання та зберігання секретних документів, розширення доступу до архівної документної інформації. У 2010 р. завершено роботу над темою «Зведений каталог метричних книг, що зберігаються у державних архівах України», яка тривала з 2006 року, та завершилася підготовкою до друку 10 томів довідника, що включає узагальнену інформацію щодо наявності та місця зберігання метричних записів, які велися релігійними громадами різних конфесій в Україні і містять важливу інформацію щодо демографічної, соціальної, релігійно-конфесійної структури населення країни за майже 200-річний період її історії. Використання інформації довідника значно полегшить працю дослідників з краєзнавства, генеалогії, історичної демографії тощо. Важливою для забезпечення збереженості аудіовізуальних документів є розроблення теми «Визначення мікробіологічного стану повітря в боксах і сховищах ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного. Акти обстеження», яка визначає масштаби та види мікробіологічних уражень документів, надає рекомендації щодо їх усунення. Інститутом розроблена низка методичних рекомендацій, спрямованих на впровадження та удосконалення системи електронного діловодства.

Понад планові завдання співробітниками інституту було підготовлено фундаментальне довідкове видання «Архівна українська в Канаді», обсягом 64, 45 друкованих аркушів, до якого увійшли відомості про склад та зміст фондів і колекцій, що стосуються історії української діаспори та зберігаються в архівних установах Канади.

Протягом звітного року колективом інституту виконано низку додаткових до плану доручень Державного комітету архівів України: підготовлено пропозиції стосовно проекту корпорації Adobe Systems Inc. «Україні – українське програмне забезпечення за українською ціною», до тематичного плану випуску пам'ятних монет України на 2011 р., до нової редакції Закону «Про Національний архівний фонд і архівні установи», до Розпорядження Кабінету Міністрів «Питання реалізації пілотного проекту щодо впровадження технологій електронного урядування», до проекту створення Електронного архіву національної пам'яті Українського інституту національної пам'яті, щодо проекту Постанови Кабінету Міністрів «Про внесення змін до Положення про музейний фонд України», щодо використання досвіду підготовки «Інформаційного вісника» Євро-азійського регіонального відділення МРА у підготовці «Бюлетеня ГЦ НТІ», до Плану

спільних заходів Держкомархіву України та Федерального архівного агентства Російської Федерації на 2011-2013 рр.; підготовлено інформацію про сертифікацію системи управління якістю в держархівах України, про знаменні та пам'ятні дати в архівній справі України у 2011 році, про російські та зарубіжні архівознавчі видання, що зберігаються в довідково-інформаційному фонді УНДІАСД, аналітичну довідку «Стратегічні напрями розвитку гуманітарної політики України в галузі архівознавства та документознавства»; розроблено проект плану-проспекту довідника «Архівна україніка в Австрії»; написано технічне завдання на розроблення НПАОП «Норми безоплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам архівних установ»; здійснено переклад англійською мовою змісту та анотацій до статей, поданих до публікації в часописі «Архіви України» № 1-6 за 2010 р., а також переклади українською мовою англійських наукових праць та статей відомих зарубіжних архівістів; написано рецензії на підручник «Архівознавство» викладача Київського Національного аграрного університету В. Мудрака, «Робочі матеріали з підготовки реєстру «Зарубіжні архіви, що зберігають архівну україніку», підготовлені ЦДАЗУ, рукописи видань: «Державний архів Запорізької області. Анотований реєстр описів. Том 1. Фонди дореволюційного періоду», «Державний архів Черкаської області. Анотований реєстр описів. Том 2. Фонди радянського періоду», експертний висновок на анотований реєстр описів фонду «Київське губернське правління», поданого до рецензування Держархівом Київської області; підготовлено матеріали до проектів головної доповіді на 11-й Загальній конференції ЄВРАЗІКІ «Спільна архівна спадщина та національні архівні фонди» і «Електронний документообіг», що проводилась в рамках заходів ЄВРАЗІКІ.

За зверненням директора ДЦЗД НАФ здійснено ентомологічне обстеження 21 справи, переданої на реставрацію з ЦДІАК України (березень 2010 р.). Відповідно до листа керівництва Держархіву Київської області від 31 травня 2010 р. проведено мікологічне та ентомологічне обстеження 149 документів у архівосховищах, складено акт обстеження та надано рекомендації щодо забезпечення збереженості оглянутих документів. За дорученням Держкомархіву проведено обстеження фізичного стану документів та технічного стану архівосховищ Галузевого державного архіву фінансових посередників Фонду державного майна України, складено відповідний акт та передано керівництву архіву (вересень 2010 р.).

На вимогу Держспоживстандарту України (лист № 5780-2-7/19 від 30 червня 2010 р.) здійснено додаткове погодження з Міністерством культури і туризму України та Службою безпеки України тексту Державного стандарту «Відеодокументи. Правила зберігання національного архівного фонду. Технічні вимоги», розробленого інститутом у 2008 р.

Впровадження результатів досліджень у галузі архівознавства та документознавства

За звітний період у практику роботи державних архівних установ впроваджувались методичні рекомендації «Застосування критеріїв визначення ефективності діяльності місцевих державних архівів», які дають можливість порівняти показники роботи архівних установ за основними напрямками та здійснити їх рейтингову оцінку, «Фондування документів НАФ», спрямовані на поліпшення процесу організації та систематизації документів НАФ на рівні фонду в держархівах, «Використання ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» в роботі науково-довідкових бібліотек», що сприяли уніфікації бібліографічного описання літератури в бібліотеках та інформаційних службах державних архівних установ України відповідно до нового держстандарту. Впровадження методичних рекомендацій «Експертиза цінності документів архівної україніки» сприяло підвищенню якості комплектування НАФ документами архівної україніки, зокрема фондів ЦДАЗУ. Галузева програма здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів НАФ та таких, що підлягають включенню до нього, яка впроваджувалась протягом 2009-2010 рр., була спрямована на покращення організації обліку документів, оптимізацію контролю за рухом і станом документів НАФ. Впровадження галузевої програми «Зарубіжна архівна україніка» розраховане на організацію максимального виявлення, реєстрації та цілеспрямованого поповнення НАФ документами архівної україніки, створення комплексної системи довідників щодо фондів архівної україніки в архівах зарубіжних країн. В рамках впровадження здійснювались публікації документів на веб-сторінці УНДІАСД, надавались консультації державним архівним установам з роз'ясненнями щодо окремих положень впроваджуваних документів, здійснювались додаткові розробки методичних рекомендацій, та окремі публікації, проводились спільні наради з ЦДАЗУ та ЦДЕАУ з питань впровадження відповідних розробок. Спільно з ЦДАЗУ підготовлено семінар щодо проблем комплектування фондів архівної україніки. Надано також 32 консультації різним установам та приватним особам з питань діловодства та складання офіційних документів.

Видавнича діяльність

Наукова друкована продукція інституту склала 20 видань, серед них довідники, бібліографічні покажчики, методичні посібники, періодичні та продовжувані видання, автореферати кандидатських дисертацій.

За звітний період видано:

Довідники, словники, бібліографічні покажчики:

1. Архівна україніка в Канаді: довідник / упоряд.: І. Б. Матяш (керівник), Р. В. Романовський, М. В. Ковтун та ін.; Держкомархів України, УНДІАСД, Канад. ін-т укр. студій Альберт. ун-ту. – К., 2010. – 882 с.
2. Історія української дипломатії: перші кроки на міжнародній арені (1917-1924 рр.). Документи і матеріали / упоряд. І. Б. Матяш (керівник), Л. В. Андрієвська, Г. К. Волкотруб, М. В. Горбатюк, О. М. Коваль, І. М. Мага, Л. Ф. Приходько, О. О. Шульга; МЗС України, Держкомархів України, УНДІАСД – К., 2010. – 592 с.

Нормативні документи та методичні посібники:

1. Фондування документів НАФ: методичні рекомендації / уклад. Л. Ф. Приходько; Держкомархів України, УНДІАСД. - К., 2010. – 40 с.
2. Міжнародні дескриптивні стандарти ISAD(J), ISAAR(CPF), ISDIAH, ISDF, EAD, EAC та проблеми їхнього впровадження в українському архівознавстві. Аналітичний огляд. - Уклад. Н. М. Христова, П. М. Марченко. / Держкомархів України, УНДІАСД. – К., 2010. - 57 с.
3. Виконання державними архівами України генеалогічних запитів. Методичні рекомендації / Уклад. Н. М. Христова; Держкомархів України, УНДІАСД. – К., 2010. - 17 с.
4. Робота з документами особового походження. Методичний посібник. / Автори-укл.: Л. О. Драгомірова, І. М. Мага, З. О. Сендик, К. Т. Селіверстова, Н. М. Христова. - К., 2010. – 284 с.
http://www.archives.gov.ua/Archives/IASD/iasd_vyd.php

Періодичні та продовжувані видання:

1. Студії з архівної справи та документознавства. Щорічник. Т. 18 / Держкомархів України. УНДІАСД. – К., 2010.– 210 с.
2. Пам'ятки: Археогр. щорічник. Т. 10 / Держкомархів України. УНДІАСД. – К., 2010. – 302 с.
3. «Історія архівної справи: спогади, дослідження, джерела». Вип. 9: «Сергій Кулешов: учений-документознавець. До 60-річчя від дня народження. Бібліографічний покажчик» / Держкомархів України. УНДІАСД. – К., 2010.– 124 с.

Бюлетені ГЦ НТІ

1. Бюлетень ГЦ НТІ «Нормативно-методичні розробки державних архівних установ України за 2007–2009 рр.»: (тематично-хронологічний бібліогр. покажчик). Вип. 11 / Держкомархів України, Укр. наук.-дослід. ін-т архів. справи та документознавства, Галуз. центр наук.-тех. інформації з архів. справи та документознавства; кер. випуску та наук. редагування: І. М. Мага; уклад.: А. А. Майстренко, С. С. Артамонова, Л. П. Одинока, Р. В. Романовський; додатки: Ю. С. Ковтанюк. – К., 2010. – 86 с.

<http://www.archives.gov.ua/Publicat/Pointers/pointers.php#N03>

2. Бюлетень ГЦ НТІ «Україна у Другій світовій війні 1939-1945 рр.: матеріали до бібліографії (1991-2010 рр.)», вип. 12 / Держкомархів України, Укр. наук.-дослід. ін-т архів. справи та документознавства, Галуз. центр наук.-тех. інформації з архів. справи та документознавства; уклад.: С. С. Артамонова, А. А. Майстренко (відп. виконавець), Л. П. Одинока, Л. Ф. Приходько, Р. В. Романовський. – К., 2010. – 69 с.

<http://www.archives.gov.ua/Publicat/Pointers/pointers.php#N03>

3. Бюлетень ГЦ НТІ «Микола Данилович Руденко (1920-2004): до 90-річчя від дня народження» вип. 13 / Держкомархів України, Укр. наук.-дослід. ін-т архів. справи та документознавства, Галуз. центр наук.-тех. інформації з архів. справи та документознавства; уклад.: А. А. Майстренко, Р. В. Романовський, С. С. Артамонова, Л. П. Одинока. – К., 2010. – 23 с.

<http://www.archives.gov.ua/Publicat/Pointers/pointers.php#N03>

4. Бюлетень ГЦ НТІ «Архівознавство, археографія, джерелознавство. Міжгалузевий збірник. Показчик змісту (1999-2009 рр.)» вип. 14 / Держкомархів України, Укр. наук.-дослід. ін-т архів. справи та документознавства, Галуз. центр наук.-тех. інформації з архів. справи та документознавства; уклад.: А. А. Майстренко, Р. В. Романовський, С. С. Артамонова, Л. П. Одинока. – К., 2010. – 38 с.

<http://www.archives.gov.ua/Publicat/Pointers/pointers.php#N03>

Під грифом інституту вийшло 5 авторефератів дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук, захист яких проходив у спеціалізованій вченій раді інституту:

1. Ємельянова Т. Аудіовізуальні документи в державних архівах України: організація доступу та використання інформації, що міститься в них (1930-2007 рр.): автореф. дис. канд. іст. наук: 27.00.02 / Держкомархів України, УНДІАСД. – К., 2010. - 20 с.

2. Мельник Р. Організація архівної справи в Польщі (1945-2005 рр.): автореф. дис. канд. іст. наук: 27.00.02 / Держкомархів України, УНДІАСД. – К., 2010. - 20 с.

3. Ємчук О. Сергій Іванович Маслов (1880–1957) як учений, організатор архівної та бібліотечної справи: автореф. дис. канд. іст. наук: 07.00.06 / Держкомархів України, УНДІАСД. – К., 2010. - 20 с.

4. Кихтюк В. Історична топоніміка Волині: формування, джерела, зв'язок із розвитком суспільства: автореф. дис. канд. іст. наук: 07.00.06 / Держкомархів України, УНДІАСД. – К., 2010. - 20 с.

5. Чернецький Є. Формування і соціальне структурування шляхти Радомишльського повіту Київської губернії в кінці XVIII - першій третині XIX ст.: генеалогічний та історико-демографічний аналіз: автореф. дис. канд. іст. наук: 07.00.06 / Держкомархів України, УНДІАСД. – К., 2010. - 20 с.

Співробітниками УНДІАСД опубліковано 19 статей у вітчизняних наукових фахових виданнях.

Науково-інформаційна діяльність

Протягом року інформація про роботу інституту регулярно висвітлювалась на веб-сторінці УНДІАСД на порталі Держкомархіву України. Здійснювався інформаційний супровід веб-сторінки УНДІАСД на порталі ДКАУ та в засобах масової інформації. Оновлена інформація головної сторінки, рубрик «Історія», «Спеціалізована вчена рада», «Аспірантура», «Участь у науково-дорадчих органах». Основні події з життя колективу та наукової діяльності інституту оперативно висвітлювались в рубриці «Новини» (52 повідомлення). Постійно доповнювалась рубрика «Видання УНДІАСД», що нараховує станом на 01.01.2011 р. 234 найменування.

Протягом 2010 р. розроблено структуру, дизайн, технічні параметри, здійснено основне змістове наповнення та розміщення в мережі Інтернет власного веб-сайту інституту, який складається з 10 основних розділів та 27 додаткових рубрик.

Науково-інформаційним відділом інституту постійно здійснювався бібліографічний та науковий супровід веб-порталу Держкомархіву України зокрема, розділів «Публікації на порталі», «Нормативно-методичні документи», «Архівна освіта», рубрик «Архівні установи Національної академії наук України», «Архівні установи Міністерства культури і мистецтв України», «Архівні установи Міністерства освіти України», «Музеї» розділу «Архівні установи». Складено перелік нормативно-методичних розробок державних архівних установ України за 2007-2009 рр. для веб-сайту Держкомархіву. Проведено бібліографічне редагування та систематизація списку друкованих та електронних видань державних архівних установ України за 2009 рік.

Науково-інформаційний відділ, зокрема ГЦ НТІ, протягом року здійснював інформаційне забезпечення виконання науково-дослідної та науково-методичної роботи УНДІАСД та архівних установ, інформаційне забезпечення основних груп користувачів: Держкомархіву України, архівних установ, аспірантів, здобувачів, що працюють поза аспірантурою, науковців-дослідників. Проводилися комплектування та облік книжкового фонду ДІФ, який протягом року збільшився на 202 примірники. Продовжувалась робота з розповсюдження видань УНДІАСД, зокрема, видання передані державним архівним установам, Національній бібліотеці України ім. В. І. Вернадського, бібліотекам Інституту історії НАНУ, Львівського національного університету імені Івана Франка, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Музею гетьманства та іншим установам. Здійснювалась офіційна розсилка видань УНДІАСД за визначеним переліком.

Надавались систематичні консультації з питань класифікації видань за системами ББК та УДК, бібліографічного опису видань за новим національним стандартом, визначення індексів УДК наукових тем інституту, публікацій у виданнях УНДІАСД, державних архівних установ, Держкомархіву України.

Підготовлено та надіслано до НБУВ електронні версії видань УНДІАСД.

Робота вченої ради, дирекції, методичної комісії інституту

Упродовж 2010 р. відбулось 8 засідань вченої ради, на яких розглядалися питання наукової роботи інституту, присвоєння вчених звань співробітникам інституту, діяльності аспірантури, спеціалізованої вченої ради, друкованих органів УНДІАСД, затвердження тем дисертаційних досліджень на здобуття наукового ступеня кандидата та доктора історичних наук аспірантів та здобувачів, що працюють поза аспірантурою, тощо.

На 6 засіданнях дирекції розглядалися питання організації та стану роботи структурних підрозділів Інституту, плани організаційної роботи інституту, підсумки виконання поточних планів тощо. Відповідно до нової редакції Статуту УНДІАСД з грудня 2010 р. дирекція припинила свою діяльність.

Було проведено 10 засідань методичної комісії, на яких було розглянуто 11 програм досліджень, які розпочалися у 2010 р за плановими темами інституту, 10 проектів виконаних протягом року співробітниками УНДІАСД науково-дослідних та науково-методичних розробок перед поданням їх на розгляд НМК ДКАУ.

Підготовлено відзиви на автореферати кандидатських дисертацій: Артамонова С. С.

Бурлакова К. С. «Історія бібліотек Південного Уралу: друга половина XVIII – початок XX століття» за спеціальністю 05.25.03 – бібліотекознавство, бібліографознавство та книгознавство (Російська Федерація).

Зворський С. Л.

Збанацька О. М. «Архівні інформаційно-пошукові системи: розширення пошукових можливостей (1991-2008 рр.)» за спеціальністю 27.00.02 - документознавство, архівознавство.

Мага І. М.

Горбатюк М. В. «Громадсько-політична діяльність Андрія Ніковського (1885-1942 рр.)» за спеціальністю 07.00.01 – історія України;

Патик В. В. «В'ячеслав Ілліч Стрельський – джерелознавець, архівіст, педагог (1910-1983 рр.)» за спеціальністю 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни;

Шаповал А. І. «Громадсько-політична діяльність Дмитра Антоновича» за спеціальністю 07.00.01 – історія України.

Кулешов С. Г.

Корчемна І. С. «Розвиток системи комплектування і обліку рукописних фондів бібліотек України та створення сучасних інформаційних ресурсів

(1918-2009)» за спеціальністю 27.00.02 – документознавство, архівознавство.

Приходько Л. Ф.

Гернович Т. Д. «Документальні джерела з історії переміщених білоруських архівів (кін. XVIII – поч. XXI ст.)» за спеціальністю 07.00.09 – історіографія, джерелознавство та методи історичного дослідження (Республіка Білорусь).

Підготовлено також 20 відгуків на атестаційні магістерські та бакалаврські роботи випускників Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, Національного університету культури і мистецтва, Державного економіко-технологічного університету транспорту та інших вищих навчальних закладів м. Києва, 9 рецензій на наукові видання, путівники, навчальні посібники навчальні програми, статті тощо, 13 експертних висновків щодо робіт, поданих на конкурс ім. В. Веретенникова. На прохання ТК 144 «Інформація та документація» підготовлено відзив на проект ДСТУ 3008:20_ «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення» (автор С. Г. Кулешов).

Робота спеціалізованої вченої ради

За звітний період відбулось 8 засідань ради, на яких створювались експертні комісії для розгляду дисертацій, приймались до захисту дисертації та проходили захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук.

На засіданнях спеціалізованої вченої ради К 26.864.01 в УНДІАСД з правом захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук протягом 2010 року відбулись 4 захисти кандидатських дисертацій:

за спеціальністю 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни:

Ємчук О. І. «Сергій Іванович Маслов (1880-1957) як учений, організатор архівної та бібліотечної справи»;

Кихтюк В. В. «Історична топоніміка Волині: формування, джерела, зв'язок із розвитком суспільства»;

за спеціальністю 27.00.02 – документознавство, архівознавство:

Смельянова Т. О. «Аудіовізуальні документи в державних архівах України: організація доступу та використання інформації що, міститься в них (1930-2007 рр.)»;

Мельник Р. І. «Організація архівної справи в Польщі (1945-2005 рр.)»

За дорученням ВАК України спеціалізована вчена рада провела переатестацію кандидата наук, який одержав науковий ступінь за кордоном (Російська Федерація) та присудження наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю 27.00.02 – документознавство, архівознавство: *Лукашевич О. А.* «Розвиток губернської діловодної документації 70-х - 90-х рр. XVIII ст.»

Наукові конференції, семінари, наради

Організація наукових конференцій, семінарів

Спільно з Державним комітетом інформатизації України і Держкомархівом України за підтримки Головного управління державної служби України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національної академії наук України, Центрального державного електронного архіву України на базі Навчально-методичного комплексу Інституту підвищення кваліфікації Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» підготовлено науково-практичний семінар «Електронні документи: від створення до архіву». Під час семінару, що проходив у форматі круглого столу, піднімалися нагальні проблеми, пов'язані з питаннями архівного електронного документа, життєвого циклу електронного документа, міжсистемного обміну електронними документами, форматами електронного цифрового підпису, передавання електронних документів на архівне зберігання тощо (7 квітня 2010 р.).

Спільно з Держкомархівом України та Центральним державним архівом зарубіжної україніки проведено науково-практичний семінар на тему «Архівна україніка: пошук, реєстрація та комплектування архівів», на якому було розглянуто питання комплектування архівних фондів документами архівної україніки (28 жовтня 2010 р.).

В рамках виконання теми «Архівна термінологія: українсько-англійський та англійсько-український словник» проведено 2 термінологічних семінари за участю фахівців УНДІАСД та Держкомархіву України, на яких обговорювалися питання змістовного наповнення реєстру україномовних термінів, які передбачається включити до термінологічного словника.

Організація виставок, презентацій

19 квітня 2010 р. в Посольстві Канади в Україні (м. Київ), за участі Посольства та Держкомархіву України, проведено презентацію спільного видання Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства і Канадського інституту українських студій Альбертського університету «Архівна україніка в Канаді: довідник». Спеціально до презентації колектив УНДІАСД підготував документально-книжкову виставку «Архівна україніка в Канаді».

3 червня 2010 р. у Посольстві України у Канаді (м. Оттава) також відбулася презентація довідника «Архівна україніка в Канаді» та експонування однойменної виставки. З доповіддю виступила автор проекту – Перший заступник Голови Державного комітету архівів України І. Б. Матяш.

18-21 серпня 2010 р. УНДІАСД разом з іншими архівними установами

брав участь у VI Київській міжнародній книжковій виставці, що проходила в Міжнародному виставковому центрі. Інститут представив на виставці видання, що вийшли друком за останні п'ять років: «Українську архівну енциклопедію», спеціальні довідники із серії «Архівні зібрання в Україні» навчальні посібники та підручники з архівознавства, періодичні та продовжувані видання (всього 23 найменування).

Міжнародні зв'язки інституту

У рамках договору про співпрацю між Канадським інститутом українських студій Альбертського університету та Українським науково-дослідним інститутом архівної справи та документознавства видано довідник «Архівна україніка в Канаді» та проведено його презентації в посольствах Канади в Україні та України в Канаді.

В ході участі представників УНДІАСД у XVII міжнародній науково-практичній конференції «Документація в інформаційному суспільстві: міжнародний досвід керування документами», що проходила на базі ВНДІДАС (Москва, Російська Федерація), було поновлено тристоронню угоду про співробітництво між БілНДІДАС (Республіка Білорусь), ВНДІДАС (Російська Федерація) та УНДІАСД (Україна). В ході конференції було передано ВНДІДАС нові видання УНДІАСД та одержано від російських архівістів видання ВНДІДАС останніх років.

Представники ВНДІДАС (М. В. Ларін), Російського гуманітарного університету Є. В. Старостін, БілНДІДАС (А. Є. Рибаків В. Ф. Жумарь), Білоруського державного університету (М. Ф. Шумейко) входять до складу редколегій періодичних та продовжуваних видань УНДІАСД.

Підготовка наукових кадрів

Робота аспірантури

На кінець звітнього року в аспірантурі навчається 6 аспірантів за спеціальностями 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни та 07.00.01 – історія України. 1 аспірант закінчив навчання і одержав відповідне посвідчення. На навчання прийнято 2 аспіранти.

На базі інституту проводились практичні заняття та здійснювалась виробнича практика студентів Національної академії керівних кадрів працівників культури і мистецтв (березень 2010 р.) та Київського національного університету культури і мистецтва (лютий 2010 р.).